

Het futurum exactum

Op één na heb je alle tijden gehad. Alleen de voltooid toekomstige tijd is nog niet behandeld. Een voorbeeld van de voltooid toekomstige tijd is: **ik zal gelachen hebben**. Nu gebruiken wij dat zelden, of nooit, maar die Romeinen gebruiken dat best wel vaak, in ieder geval daar waar dat op de tijdlijn nodig is. In het Latijn heet de vttt het futurum exactum (=voltooid).

Vorming: perfectumstam +er(i) + uitgang.

Betekenis en gebruik

Het fut.ex. wordt vooral in bijzinnen gebruikt ingeleid door cum en si (wanneer, als); in de hoofdzin staat dan een futurum, of bevel, in ieder geval een handeling die zich in de toekomst afspeelt.

Wij vertalen het fut.ex. slordig. **Laudavero** betekent eigenlijk 'ik zal hebben geprezen', maar mag ook vaak vertaald worden met:

1. ik heb geprezen
2. ik zal prijzen
3. ik prijs

Voorbeeld:

- si eum necaveris, te puniam. Als je hem gedood hebt/zult doden/hebt gedood/doodt, zal ik je straffen.

conjugatie	vorm	betekenis
1 ^e laudare	lauda-v-er-o	ik zal hebben geprezen
2 ^e monere	monu-er-o	
3 ^e reg-e-re	rex-er-o	
4 ^e audi-re	audi(v)-er-o	
5 ^e cap-e-re	cep-er-o	

inindicativus	1 ^e s	laudavero
	2 ^e	laudaveris
	3 ^e	laudaverit
	1 ^e p.	laudaverimus
	2 ^e	laudaveritis
	3 ^e	laudaverint
infinitivus		-----
imperativus		-----

Opdracht 3

Geef van onderstaande verba de coniugatie, 1^e praesens, 1^e perfectum en de betekenis.

verbum	coni.	1 ^e praesens	1 ^e perfectum	betekenis
adesse				
adsumere				
audere				
coniungere				
constituere				
creare				
depellere				
despicere				
errare				
inicere				
resistere				
sedere				

Opdracht 4

Vertaal onderstaande vormen.

1. ades	8. creavisti	15. depelle
2. sume	9. sedete	16. errabunt
3. erro	10. despexerimus	17. sedent
4. depelletis	11. constitues	18. constituero
5. inieceritis	12. inicies	19. inicis
6. resistam	13. adfuerant	20. coniunxisse
7. audete	14. resistis	
21. creaverimus	28. erravisti	35. despiciunt
22. resistebas	29. inieceramus	36. erraveritis
23. sedebimus	30. sumam	37. iniecisse
24. despicate	31. despicias	38. audebis
25. inice	32. depellebam	39. constituite
26. erra	33. coniungis	40. coniunxeris
27. sumebant	34. crea	
41. erraveras	44. despexeramus	47. coniungent
42. depellunt	45. sumpserint	48. constituistis
43. creabimus	46. aderatis	49. sumpsistis

50.creaveram

51.audent

52.consitueratis

53.adfueramus

54.coniunxeratis

55.aderimus

56.coniungitis

57.adfueris

58.erravisse

59.sumeti

60.inicis